N°. 59. A°. 1835.

DONDERDAG DEN 23sten JULIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6 Junij.

In den *Zwabischen Mercurius*, bekend voor zijne half-officiele mededeelingen, leest men het volgende artikel, onder dagteekening uit Gallicie van den 20 Mei: Het gerucht, dat ook in onze provincie eene legermonstering, soortgelijk als die bij Kalisch, zal plaats hebben, en dat bij dezelve eenige Russische regementen, vereenigd met onze troepen zullen optreden, houdt stand. Men wacht bij die gelegenheid eene persoonlijke zamenkomst onzes Keizers met den Keizer van Rusland. Wat ook immer het doel dezer operatie moge wezen, blijft daarbij zoo veel zeker en bevestigd, dat Oostenrijk, Rusland en Pruissen voortdurend, in de innigste verstandhouding handelen en of- en defensief verbonden blijven. Men vermoedt dat de bedoelde monstering, zoo zij werkelijk plaats grijpt en de zaak niet op een bloot gerucht berust, in den omtrek van Lemberg gehouden zal worden. Aldaar zou men dezelve gaarne zien, omdat zij ten minste tot verlevendiging van het vertier, hetwelk thans stilstaat, zou kunnen bijdragen. — Voor onze landslieden is thans na het vorige noodjaar, een uiterst gezegend jaar te wachten. Alle veldvruchten staan uitmuntend schoon, en het thans begonnen vruchtbare weder drijft dezelve tot eenen weelderigen groei, die, zoo geene bijzondere ongelukken tusschen beide komen, wel het dubbele van den vorigen oogst belooft."

In onze dagbladen vindt men een uitvoerig verhaal van den moed van eene dienstmeid, *Krettel* genaamd, die daardoor aanleiding gaf tot het opsporen van eene roodersbende op de grenzen van Baden en Beijeren. Zij diende bij den waard *Hoffkirch*, in eene landherberg tusschen Hornberg en Rottweil, alwaar geen knecht zijnde, zij ook het werk van stalbediende moest waarnemen. In November jl. zaten in deze herberg eenige landlieden bij het vuur, onder een glas bier, moordgeschiedenissen te verhalen, die in de omstreken hadden plaats gehad, ter plaatse alwaar nog eene galg stond, en die thans diende tot eene nachtelijke vergaderplaats van geheimzinnige lieden. Terwijl eenige gasten hierover lagchen, looft een reiziger 2 ducaten uit aan dengenen, die den moed had, om te dezen ure een kruisje op de galg te schrijven. De dienstmeid *Krettel*, die dit hoorde, neemt het aanbod aan en snelt de deur uit. — Ter bepaalde plaatse komende, hoort zij eenig gedruisch, en vindt een paard aan een' boom gebonden. Zij schrijft het kruisje op de galg; doch op dit oogenblik hoort zij een pistoolschot. Zij maakt het paard los, springt er op, snelt daarmede weg en ontkomt gelukkiglijk het gevaar. In de herberg bewondert men haren moed en haren buit, zijnde een fraai paard, waarop een valies gebonden was. Den volgenden dag, zondag zijnde, begeven de waard en de waardin zich naar het naastgelegen dorp ter kerk, om daarna aangifte bij het bestuur van het gebeurde te doen. De dienstmeid *Krettel* bleef alleen te huis. Naauwelijks was zij een half uur alleen, toen er aan de deur werd geklopt. Het was een reiziger te paard, die verzocht te mogen ontbijten. Hij bragt zijn paard in den stal en deed onderzoek naar het fraaije paard, hetwelk hij aldaar vond. De meid verhaalde hem het gebeurde. Na eenig vertoeven, beveelt hij haar, eene flesch wijn uit den kelder te halen, op een' toon, die haar achterdocht verwekt. Zij ontsteekt eene kaars en begeeft zich in den donkeren kelder, werwaarts zij door den vreemdeling gevolgd wordt. Dit bemerkende, blaast zij het licht onverwachts uit, schuift langs den muur naar boven en smijt de kelderdeur digt, die zij toesluit. Na verloop van eenigen tijd, komen er twee personen aankloppen, die naar den reiziger vragen. Zij bekomen geen antwoord; zij dreigen met geweld in huis te dringen; doch hun wordt de loop van een geweer vertoond, dat *Krettel* van den muur had genomen en uit het bovenvenster op hen aanlegde. Hierop vertrokken zij, de verschrikkelijkste bedreigingen doende. Intusschen kwam de waard *Hoffkirch* te huis, vergezeld van dorpelingen en politie-bedienden, die den gevangene uit den kelder haalden; hij bleek het opperhoofd der rooversbende te zijn. Het bestuur deed verder nasporingen en roeide de geheele bende uit, waartoe de moed der dienstmeid niet weinig aanleiding had gegeven.

Veel opziens baren te Brunswijk de proeven, welke door Doctor *Weinholz* genomen worden met LUCHTWAGENS, welker beweging en tegenhouding hij, door een hoogst eenvoudig door hem uitgevonden toestel, geheel naar zijn verlangen bestiert. De door hem genomen wordende proeven geschieden, wel is waar, voor het oogenblik slechts met werktuigen in het klein, maar de berekeningen, grondslagen en zamenstellingen, waarop dezelve berusten, zijn zoo voldoende, dat men gerustelijk uit dezelve tot het uitvoerbare in het groote besluiten mag. Wel verre van het geheim zijner uitvinding te willen bewaren is de Heer *Weinholz* voornemens dezelve door den druk algemeen bekend te maken. Het door hem hiervoor in het licht te geven werk zal te Brunswijk bij de Heeren *Oehme* en *Muller* verkrijgbaar worden gesteld en ten titel voeren: *Luchtscheepvaart en Werktuigkunde. Aanwijzing van een nieuw bewegingsmiddel voor werktuigen, voertuigen, schiet- en werptuigen van allerlei aard, van grooter kracht en voordeel dan alle tot dus verre in gebruik zijnde kracht-oefeningen; doch vooral daarom van uitstekend gewigt, wijl het gebruik daarvan het horizontaal bestier der luchtbalons en der aërostatische voertuigen, alsmede de beweging, tegenhouden en bestiering van luchtschepen, zonder aërostatische bijtoestel, zoo wel in horizontale als in verticale rigting, volkomen te onzer wille stelt; door Doctor* Wilh. Weinholz."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3 Junij.

De dagbladen geven heden nadere bijzonderheden omtrent den hernieuwden tegenstand, welke zich in ons kabinet tegen de interventie geopenbaard heeft. Het *Journal du Commerce* merkt aan dat het plan daartoe grond verliest, dat het *Journal de Paris* er nog niet van gesproken heeft en dat het *Journal des Débats* er van begint te zwijgen. Volgens de *Commerce* zou men thans meer overhellen tot een plan van indirectie interventie, hetzij door een in Belgie te werven korps, hetzij door het in de dienst der koningin overdragen van het regement vreemdelingen, hetwelk thans te Algiers is. De *Constitutionnel* noemt de drie ministers, welke zich verzetten; het zijn de Heeren *Maison*, *Human* en *Persil*, van welke de twee eersten verklaard moeten hebben dat, zoo het besluit doorging, zij het ministerie verlaten zouden. De Heer *de Broglie* weifelde en de Heer *Duperré* bemoeide zich weinig met de zaak, tevreden met al zijne zorgen te wijden aan de verbetering der marine. De *Temps* meent dat, in afwachting der beslissing omtrent eene werkelijke interventie, al de ministers het eens waren, dat men onze troepen aan de Pijreneën vermeerderen moest. De Maarschalk *Maison* zelf zou aangemerkt hebben, dat het voorzigtig wezen zou een observatie-korps van twintig a dertig duizend man gereed te houden, ten einde aan het bezettingsleger tot voorhoede te dienen, wanneer tot de interventie besloten mogt worden, en inmiddels onze grenzen tegen de ondernemingen der Carlisten te beschermen. De *Temps* wil dat die overeenkomstig aan onderscheiden regementen, die in het zuiden staan, bevel gezonden is om de grenzen te naderen, terwijl overigens, even als tijdens den intogt in Belgie, bataillons van oorlog gevormd zouden worden. Men vreest echter nog voor de ontevredenheid der kamer, wanneer men om de noodige credieten zal moeten vragen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, den 5 Junij.

Het noodlottig oogenblik schijnt allengs te naderen, waarop onze zoogenaamde liberale partij zich zal kunnen beroemen een burgeroorlog, door haar zoo lang in andere landen aangestookt, ook in ons eigen land te hebben aangevuurd. De *Times*, die, zoo lang het Frankrijk, Belgie, Polen, Portugal, Spanje, Zwitserland, de Duitsche Rijnprovincien enz. betrof, geene bewoordingen te scherp, geene uitdrukkingen te hevig vond, om de gemoederen der ingezetenen van derzelver gouvernementen te vervreemden, en den tuimelgeest der omwentelingszucht voort te planten, diezelfde *Times* begint, nu het Engeland zelf zal gelden, de brand en noodklok te luiden, en rust en verdraagzaamheid te prediken. Zie hier de aanhef van zijn artikel:

»De zaken in Ierland nemen eenen keer, die, ten zij de algemeene beweging zich door middelen, die wij noch kunnen voorzien, noch durven hopen, ten minste voor eene wijl, zoo al niet voor goed, ziet stuiten, noodwendig leiden moet eenen burgeroorlog, die den verschrikkelijken stempel van eenen religie-oorlog voeren zal. De brieven van onzen correspondent, ja al de brieven, die ons onder het oog zijn gekomen, beschrijven de partijwoede als heviger dan ooit bij eenig vroeger

tijdgewricht. Dit is des te meer schrikbarend, daar het ook zelfs den meest doorzigtigen en meest opregten staatsman bezwaarlijk vallen moest, zich eenigen vasten gang van goede en billijke staatkunde te verkiezen. Het scherpst vernuft weet hier geenen middenweg te vinden tusschen hen die beweren dat onze protestantsche instellingen, het koste wat het wille, ongeschonden gehandhaafd moeten worden, en hen die zich reeds maar al te zeer geneigd hebben betoond, alles te wagen, om dezelve omver te storten."

Dat deze beangstheid van den *Times* niet een louter hersenschimmig droombeeld genoemd kan worden, blijkt overigens maar al te zeer uit de voorbereidende daadzaken, die men gebeuren ziet; verschrikt door de bedoelingen, welke de partij van *O'Connell* bij den optogt van den onderkoning van Ierland, binnen Dublin, aan den dag heeft gelegd, heeft de Markies *van Londonderry* reeds in het parlement het voornemen aangekondigd, om eerstdaags een verzoekschrift van 50.000 protestanten uit het noorden van Ierland in te dienen, betrekkelijk het gevaar, waarin de gevestigde kerk verkeert; en van den anderen kant zijn de radicalen van voornemen eene *hervormings-maatschappij* op te rigten, aan welke het ijveren tegen de pogingen der behoudingspartij opgedragen zal worden; ziedaar dan werkelijk reeds twee tegen over elkander staande legers, onder tegenstrijdige leuzen en banieren vereenigd.

De *Liverpool Standard* bevat het volgende relaas van het springen van twee stoomketels in eene Suiker Raffinaderij te Vauxhall-road:

De buurt van Vauxhall-road werd gisteren in grooten schrik gedompeld, door het springen van twee stoomketels, achter in de Fordstraat.

De kracht der uitbarsting was zoo groot, dat dezelve het gansche dak van het gebouw weg sloeg en eenen nieuw gebouwden schoorsteen met zich voerde, vallende die schoorsteen neder op een huis bewoond door den Heer *Acton*, deszelfs huisvrouw en eene dienstbode. De schoorsteen sloeg door dak, vloeren en alles heen, tot in de benedenste kamers. In eenen van dezelve bevond zich de Heer *Acton* met zijne vrouw en eenen vriend, die hem was komen bezoeken. De dienstbode was boven in het huis en kwam er met eenige kneuzingen af. Zoodra zij genoegzaam tot zich zelve gekomen was om te kunnen spreken, riep zij om hulp, eenige lieden snelde haar te hulp, en redde haar, van onder het puin. Zij berigtte hare bevrijders, dat er zich menschen in de huiskamer bevonden. Men zette terstond eenige menschen aan het werk tot ontdekking van dezelve, en het gelukte hen den Heer *Acton*, die op het eerste gedruisch naar de deur toegesprongen geweest moet zijn, te redden. Het dienstmeisje bevond zich nu in staat te verklaren, dat ook hare meesteres onder het puin moest liggen.

Mevr. *Acton* schijnt, even als haar man, de plaats, waar zij zich bevond, verlaten te hebben en tegen den achtermuur gevlugt te zijn; dit is haar behoud geweest. Een der instortende vloerbalken bleef in deszelfs val in eenig tapijt of gordijnwerk hangen en hierdoor belet haar hoofd tegen den muur te verbrijzelen. Nu vernam de heer *Galtimore* dat er nog een bezoeker onder het puin moest zijn; hij zette dadelijk met zijne helpers het aangevangen onderzoek voort, en na veel moeite gelukte het hem den lijder te vinden; hij was nagenoeg in twee gebogen.

Het getal der in de Raffinaderij zelve omgekomen personen is tot dus verre niet bekend. De oorzaak van het ongeluk is geweest het proef nemen van eenen nieuwen ketel, die, niet sterk genoeg, de drukking van den stoom niet heeft kunnen weerstaan en daardoor gesprongen is.

MENGELINGEN.

OVER DEN HANDEL EN NIJVERHEID VAN DE REPUBLIEK COLUMBIA.

NIEUW GRENADA verdient het eerst de aandacht te vestigen.

De landbouw is en blijft nog jammerlijk ten achteren; en de oorzaken, die denzelven beletten zich uit te breiden tot die hoogte, waarvoor hij vatbaar is, zijn zoo drukkend en zoo menigvuldig, dat nog vele jaren verloopen moeten, eer Nieuw-Grenada tot dien graad van voorspoed gestegen zal zijn, dien het met regt verwachten mag eens te bereiken, en waartoe alleen de landbouw hetzelve kan leiden.— De provincien alwaar men zich bij voorkeur op de bewerking der mijnen toelegt, zijn die welke thans het meest bloeijen, maar ongelukkig heeft haar voorspoed weinig invloed op den toestand der anderen. Over den staat des handels valt niet te roemen; dezelve blijft even vervallen als voorheen; zelfs schijnt het dat de verminderingen van regten op een aantal artikelen niet in staat geweest is tot het doen van ondernemingen aan te moedigen. Het vertrouwen in den handel met Nieuw-Grenada is verdwenen, en zulk een verlies komt men niet spoedig weder te boven; zelfs de Noord-Amerikanen, wie het voorwaar niet aan speculatie-geest ontbreekt, hebben niet eens gebruik willen maken van eene vermindering van 50 pct. in het regt op het meel: alleen de handel in verwhout geeft nog eenige levendigheid, hoewel de vaartuigen die dat artikel halen voor het meerendeel op ballast komen.

Wat VENEZUELA betreft, alles duidt aan, dat die Staat vooruit gaat. Deszelfs handel is gegrond op den landbouw, die aldaar veel meer ontwikkeld is, dan in Nieuw-Grenada; en waar men in staat is, producten van den landbouw in ruil te geven voor fabrijkwaren, moet de handel duurzaam wezen, te meer daar het gouvernement beide tracht aan te moedigen. Het gouvernement en de wetgevers van Venezuela hebben reeds vroeg begrepen, dat de handel en landbouw hand aan hand gaan, en zij hebben daarom getracht beide zoo veel mogelijk van alle banden te bevrijden. Het is daarom toe te schrijven, dat men in Venezuela de tienden, de alcovala en het monopolie van den tabak heeft zien afschaffen, die alle op den in- en uitvoer, en het stelsel der tollen heeft zien vereenvoudigen; en eindelijk dat men de scheepvaart heeft zien aanmoedigen door de vermindering der havengelden en de geheele vrijstelling van dezelve, ingeval de vaartuigen op ballast komen. Indien deze verschillende wetten wel toegepast worden, moet Venezuela bloeijen; en, bij de strekking der regering om zich de lessen der ondervinding ten nutte te maken, mag men zich vleijen, dat die verwachting niet zal te leur gesteld worden. De aanmoediging welke in dezen staat aan de nieuwe kolonisten gegeven wordt, moet hiertoe niet weinig medewerken. Het is hier de plaats om gewag te maken van eene wet, waarbij het congres verklaard heeft, dat, alle eerediensten in Venezuela vrijelijk mogen uitgeoefend worden, hetwelk het eerste voorbeeld van dien aard is onder alle nieuwe Zuid-Amerikaansche Staten. Niet alleen de wet op zich zelve, maar de groote bijval dien zij in de kamers en onder de natie heeft gevonden, geeft een blijk van beschaafder en verlichter denkwijze in Venezuela, dan in de andere sectien van Columbia.

De derde en minst belangrijke sectie van het voormalige Columbia, heeft tot nu toe geene rust kunnen genieten. Steeds in oorlog of burgerkrijg gewikkeld, heeft de staat van den *Ecuador* nog geene gelegenheid gehad zijne krachten in handel en landbouw te ontwikkelen; alles is en blijft aldaar verwarring, en bij gevolg bestaat er noch geregelde landbouw noch handel aldaar.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 19 dezer, het Schip *Suriname*, Kapt. L. J. LUIJTJES, van *Amsterdam*; hebbende 45 dagen reis.

Item, het Schip *Margaretha*, Kapt. H. HAGERS, van *Rotterdam*; hebbende 46 dagen reis.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.